

Влада на Република Северна Македонија

Бр. 44-17/31
Скопје, 31 март 2020 година

ДО ГЕНЕРАЛНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ НА ВЛАДАТА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

С К О П Ј Е

ИЗВАДОК

од Нацрт – записникот од Триесет и втората седница
на Владата на Република Северна Македонија,
одржана на 31 март 2020 година

„ТОЧКА 16: Информација за Втор сет на економски мерки за справување со COVID-19 кризата

Владата го разгледа новиот текст на Информацијата за Втор сет на економски мерки за справување со COVID-19 кризата, ја усвои Информацијата, го прифати Вториот сет на економски мерки и согласно предлозите изнесени во расправата на седницата ги донесе следниве заклучоци:

Мерка 1

ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА ПРАВНИТЕ СУБЈЕКТИ ОД ПРИВАТНИОТ СЕКТОР ПОГОДЕНИ ОД ЗДРАВСТВЕНО-ЕКОНОМСКАТА КРИЗА ПРЕДИЗВИКАНА ОД ВИРУСОТ COVID-19

Механизам на спроведување: Финансиска поддршка на погодени од кризата правни субјекти, работодавачи од приватниот сектор за април и мај 2020 година, со износ на минимална плата (14.500 денари/месечно) по работник

- Предмет на финансиска поддршка е исплатата на платите на работниците кај работодавачот-барател на финансиска поддршка за април 2020 година и мај 2020 година во износ од најмногу 14.500 денари месечно по работник, сразмерно на остварените ефективни часови поминати на работа.

Влада на Република Северна Македонија

- Со мерката се поддржува ликвидноста на работодавачите од приватниот сектор, односно се намалуваат нивните трошоци за плати во функција на заштитата на работните места на работниците во услови на криза.
- Со цел спроведување на мерката ќе биде отворена владина програма за финансиска поддршка на работодавачи погодени од здравствено-економската криза предизвикана од вирусот COVID-19.
- Работодавачите, правни субјекти од приватниот сектор самостојно ќе ја исплатат платата на редовен начин преку алатката МПИН на Управата за јавни приходи.
- Работодавачите од приватниот сектор баратели на финансиска поддршка ќе треба да исполнат неколку услови за да ја користат мерката:
 - да не исплаќаат дивиденди на сопствениците; како и бонуси, годишни награди, награди за деловна успешност и сл. на вработените и членовите на органите на управување и надзор на работодавачот
 - да имаат најмалку 30% намалување на приходите споредено со просекот од минатата година / сезонскиот просек (за работодавачите кои вршат сезонска дејност)
 - за месецот за кој се бара финансиска поддршка, просекот на делот на највисоките нето плати на 10% од бројот на вработените кај работодавачот-барател на финансиска поддршка, да не надминува износ од 120.000 денари месечно по вработен
- Дополнително:
 - Финансиската поддршка не се однесува на оние вработени кои за декември 2019 година, јануари и февруари 2020 година примиле нето плата повисока од 39.900 денари.

Работодавачите што ќе добијат финансиска поддршка од оваа мерка имаат обврска истиот број на вработени што го имале за февруари 2020 година да го задржат заклучно со септември 2020 година.

Влада на Република Северна Македонија

- Добиената финансиска поддршка нема да ја враќаат работодавачи што искажале загуба за 2020 година. За останатите враќањето е лимитирано до износ од 50% од добивката пред оданочување зголемена за оданочивите расходи (расходи кои не се во функција на дејноста и го намалуваат финансискиот резултат).

Оваа мерка ги опфаќа и медиумските, правни субјекти од приватниот сектор, како и самостојните вршители на дејност, под истите услови.

*

*

*

- I. Се задолжува Генералниот секретаријат на Владата на Република Северна Македонија, во рок од два дена, да подготви и до Владата да достави предлог – уредба со законска сила за реализирање на Мерката број 1.
- II. Се задолжува Министерството за финансии – Управа за јавни приходи, во рок од два дена, да подготви и до Владата да достави предлог – уредба со законска сила за реализирање на Мерката број 1 што ќе ги опфати самостојните вршители на дејност (занаетчии, фризерии, бербери итн) под истите услови.
- III. На наредната седница на Владата, да се разгледаат 1) Предлог - уредбата со законска сила за финансиска поддршка на работодавачите од приватниот сектор погодени од здравствено-економската криза предизвикана од вирусот Covid-19, заради исплата на платите за месеците април и мај 2020 година; 2) Предлог - уредбата со законска сила за ограничување на исплатата на плати на избрани и именувани лица во јавниот сектор за време на вонредна состојба; 3) Предлог - уредбата со законска сила за ограничување на исплатата на надоместоци за членовите на управни одбори, надзорни одбори, совети, комисиии, други формирани тела и работни групи во субјектите во јавниот сектор за време на вонредна состојба; и 4) Предлог - уредбата со законска сила за ограничување на исплатата на додатоци и надоместоци на плата и дневници за вработените во субјектите во јавниот сектор за време на вонредна состојба, кои ќе бидат номо-технички усогласени, со исти критериуми и нивното влегување во сила да биде истовремено.

Влада на Република Северна Македонија

Мерка 2

ПОМОШ ЗА СПОРТИСТИТЕ

За сите спортски работници вработени во спортските здруженија, Владата ќе обезбеди минимална плата од 14.500 денари за април и мај 2020 година.

*

*

*

- IV. Се задолжува Агенцијата за млади и спорт да подготви и во рок од два дена, до Владата да достави предлог – уредба со законска сила за реализирање на Мерката број 2.

Мерка 3

ПОМОШ ЗА УМЕТНИЦИТЕ

За 141 самостоен уметник ќе биде обезбедена минимална плата за април и мај 2020 година како и придонеси преку Министерството за култура.

*

*

*

- V. Се задолжува Министерството за култура да подготви и во рок од два дена, до Владата да достави предлог – уредба со законска сила за реализирање на Мерката број 3.

Влада на Република Северна Македонија

Мерка 4

МЕСЕЧНА ПЛАТА (ПАРИЧЕН НАДОМЕСТОК) ЗА ГРАЃАНИТЕ ШТО ОСТАНАЛЕ БЕЗ РАБОТА ПОРАДИ КРИЗАТА, ПРОПОРЦИОНАЛНО ОД БРОЈОТ НА ГОДИНИ СТАЖ, ЛИЦЕТО ЌЕ ДОБИВА МЕСЕЧЕН НАДОМЕСТОК НАЈМНОГУ ДО 50% ОД НЕГОВАТА ПРОСЕЧНА ПЛАТА, ВО ИЗМИНАТИТЕ 12 МЕСЕЦИ, ЗА ВРЕМЕ ОД 6 МЕСЕЦИ

Согласно член 68 од Законот за вработување и осигурување во случај на невработеност, граѓаните кои останале без работа ќе остварат надомест преку Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија, согласно нивните години работен стаж.

Пример: 5 години стаж – 4 месеци надомест, 24 години стаж 12 месеци надомест.

50% од неговиот нето просек во последните 24 месеци, но не повеќе од 80% од просечната нето плата исплатена по работник во државата.

*

*

*

VI. Се задолжува Министерството за труд и социјална политика да направи проценка на фискалните ефекти, со цел непречно сервисирање на надоместокот за граѓаните кои останале без работа и за истото да ја информира Владата.

Мерка 5

СИТЕ ИЗБРАНИ И ИМЕНУВАНИ ФУНКЦИОНЕРИ ЌЕ ПРИМААТ МИНИМАЛНА ПЛАТА ОД 14.500 ДЕН. ВО АПРИЛ И МАЈ 2020 ГОДИНА

Сите избрани и именувани функционери на државно и на локално ниво ќе примат минимална нето плата (сметано од декември 2019) од 14.500 денари, за април и мај 2020 година.

*

*

*

Влада на Република Северна Македонија

- VII. Се задолжува Генералниот секретаријат на Владата на Република Северна Македонија, во соработка со Министерството за информатичко општество и администрација и Министерството за финансии да подготви и во рок од два дена, до Владата да достави предлог – уредба со законска сила за реализирање на Мерката број 5.
- VIII. Се задолжуваат Генералниот секретаријат на Владата на Република Северна Македонија, во соработка со Министерството за информатичко општество и администрација и Министерството за финансии да подготват точна листа на лица кои ќе бидат опфатени со оваа мерка (избрани и именувани лица од Претседателот на Република Северна Македонија, од Собранието на Република Северна Македонија, од Владата на Република Северна Македонија, во сите органи на државната управа и државните институции итн).

Мерка 6

ПРЕТСЕДАТЕЛИТЕ И ЧЛЕНОВИТЕ НА УПРАВНИ И НАДЗОРНИ ОДБОРИ НА ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ НЕМА ДА ПРИМААТ НАДОМЕСТ ЗА ВРЕМЕТРАЕЊЕ НА КРИЗАТА

Претседателите и членовите на управни и надзорни одбори на јавни институции од извршната и локалната власт, како и претседатели и членови на советите на општините и претседатели и членови на комисиии формирани од извршната и локалната власт кои се истовремено некаде вработени, нема да имаат никаков надоместок додека трае кризата. Одлуката ќе важи додека Владата не донесе одлука за престанок на истата.

*

*

*

- IX. Се задолжува Генералниот секретаријат на Владата на Република Северна Македонија, во соработка со Министерството за информатичко општество и администрација, Министерството за финансии и Секретаријатот за законодавство, да подготви и во рок од два дена, до Владата да достави предлог – уредба со законска сила за реализирање на Мерката број 6.

Влада на Република Северна Македонија

Мерка 7

ГРИЖА ЗА ЛИЦАТА ВО НЕФОРМАЛНАТА ЕКОНОМИЈА - НАДОМЕСТ ОД 7.000 ДЕНАРИ ПО ДОМАЌИНСТВО ЗА ЛИЦА БЕЗ РАБОТЕН АНГАЖМАН ИЛИ ЛИЦА КОИ БИЛЕ ДЕЛ ОД НЕФОРМАЛНА ЕКОНОМИЈА

За оние лица кои останале без работен ангажман или биле дел од неформалната економија се овозможува брз влез во системот на социјална заштита за април и мај 2020 година. Тие ќе добијат просечно по 7.000 денари по домаќинство.

Проценетиот опфат со новите мерки изнесува околу 20.000 нови домаќинства од неформална економија и 30.000 постоечки корисници.

*

*

*

- X. Се задолжува Министерството за труд и социјална политика, да подготви и во рок од два дена, до Владата да достави предлог – уредба со законска сила за реализирање на Мерката број 7.

Мерка 8

СЕ ЗАПИРА ЗАКОНОТ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ ДО КРАЈОТ НА ЈУНИ 2020 ГОДИНА

Се суспендира, односно запира, Законот за извршување до крајот на јуни 2020 година. Извршителите се должни да запрат со преземање на било какви извршни дејствија.

Работодавците на должниците и носителите на платен промет се должни да запрат со постапување по издадени налози од страна на извршителите до крајот на јуни 2020 година. Ова нема да важи само во случаи кога веќе парите се префрлени на сметка на извршителите и тие ќе можат да ги префрлат парите на доверителите и во случаи кога се работи за алиментација за дете кон самохрани родители.

*

*

*

Влада на Република Северна Македонија

XI. Се задолжува Министерството за правда да врши надзор над спроведување на Мерката број 8 и за тоа да ја информира Владата по завршување на вонредната состојба на територијата на Република Северна Македонија.

Мерка 9

ОДЛОЖУВАЊЕ НА КРЕДИТИТЕ КАЈ БАНКИТЕ

Народната банка на Република Северна Македонија ја промени Одлуката за методологијата за управување со кредитен ризик со цел донесување на посебни одредби заради ублажување на последиците од вирусот Ковид-19.

Со цел полесно спроведување на активностите донесени со Одлуката, а кои се однесуваат на преземање на активности од страна на банките за одложувањето на отплатите, репрограмирањето и договарањето помеѓу банките и нивните клиенти во услови на криза од вирусот Ковид-19, Министерството за финансии и Народната банка на Република Северна Македонија, во соработка со Македонската банкарска асоцијација подготвија Уредба за начинот на промена на договорни услови на кредитните изложености кај банките и штедилниците во која се дефинира начинот на спроведување на промените, усвоена на седницата на Владата, одржана на 26 март 2020 година и објавена во „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.80/20 од 27 март 2020 година.

Со оваа уредба се овозможува банките на лесен и едноставен начин да ги одложат кредитите на своите клиенти без потпишување на анекси и без одење на шалтер и во физичките локации на банките.

Со уредбата е овозможено банката да објави на својата веб страна или да ги известат писмено клиентите физички лица за поповолната понуда која им ја овозможува, а доколку тие не одговорат во рок од 10 дена се смета дека понудата е прифатена. Кај правните лица доколку банката им испрати понуда и истите не одговорат во рок од 10 дена се смета дека понудата е одбиена. Банките, на правните лица ќе им понудат поповолни услови како пролонгирање на отплатите, репрограм, грејс период, поповолна каматна стапка и сл, додека кај физичките лица, банките ќе ги одложат отплатите на ратите на 3 до 6 месеци. Секоја банка ќе ја донесе одлуката на своите надзорни одобрени и ќе ги известат своите клиенти.

Влада на Република Северна Македонија

*

*

*

XII. Се укажува на Народната банка на Република Северна Македонија да врши надзор над спроведување на Мерката број 8 и за тоа да ја информира Владата по завршување на вонредната состојба на територијата на Република Северна Македонија.

Мерка 10

НАМАЛУВАЊЕ НА РАТАТА И РЕПРОГРАМИРАЊЕ НА КРЕДИТИТЕ КАЈ ФИНАНСИСКИТЕ ДРУШТВА И ЛИЗИНГ КОМПАНИИТЕ

Кредитите на физичките лица да се репрограмираат со намалување на ратите во следните три месеци за 70% од ратата и со продолжување на рокот за отплата за најмалку 90 дена од доспевање. Додека за кредитите кај правните лица ќе се одлучува индивидуално со предлагање на најсоодветни поволности согласно потребите на компаниите. Нови договори за кредити да се одобруваат со три месеци грејс период. Со намалување на законската затезна камата СВТ кој до сега изнесуваше 51%, сега се намалува на 31%, додека останатите трошоци кои друштвата ги наплаќаат се ограничуваат на 20% од одобриениот кредит.

*

*

*

XIII. Се задолжува Министерството за финансии, да подготви и до Владата да достави, предлог – уредба со законска сила за реализирање на Мерката број 10.

Влада на Република Северна Македонија

Мерка 11

СЕ ОДЛОЖУВА ПЛАЌАЊЕТО ЗАКУП НА КОРИСНИЦИТЕ НА СОЦИЈАЛНИТЕ СТАНОВИ ЗА АПРИЛ И МАЈ 2020 ГОДИНА

Се одложува плаќањето закуп на сите корисници на социјалните станови за април и мај 2020 година, а исто така ќе се разгледа можноста да се одложи плаќањето закуп и на граѓаните и фирмите кои имаат закуп на деловен простор од АД за стопанисување со деловен простор во државна сопственост – Скопје и АД за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката - Скопје.

*

*

*

XIV. Се задолжува Министерството за транспорт и врски, во соработка АД за изградба и стопанисување со станбен простор и деловен простор од значење за Републиката – Скопје и Министерството за труд и социјална политика и Секретаријатот за законодавство да подготви и до Владата да достави предлог – уредба со законска сила за реализирање на Мерката број 11.

Мерка 12

ДОПОЛНИТЕЛНИ БЕЗКАМАТНИ КРЕДИТИ ЗА ФИРМИТЕ ОД НОВИ 8 МИЛИОНИ ЕВРА

Развојната банка на Северна Македонија, покрај 5,7 милиони ќе пушти и дополнителни 8 милиони бескаматни кредити за микро, мали и средни претпријатија кои може да го земе компанијата во зависност од бројот на вработени.

Максималниот износ на кредитот кој ќе биде одобрен на кредитокорисникот не може да биде повисок од 5.535.000 денари (90.000 еур), а минималниот износ на кредитот не може да биде понизок од 184.500 денари (3.000 еур). Компанијата може да добие кредит во висина од

- 14.500 ден. (236 еур) x број на вработени x 3 месеци.

Влада на Република Северна Македонија

Кредитите ќе се одобруваат со рок на отплата до 3 години со вклучен грејс период од 12 месеци со намена за обртни средства. Отплатата на кредитот од страна на кредитокорисникот ќе се врши во квартални отплати.

Кредитите се бескаматни и без трошоци за администрирање. Кредитите ќе бидат обезбедени со меница – авалирана од еден од сопствениците на кредитокорисникот, во форма на нотарски акт и со извршна клаузула.

*

*

*

XV. Се задолжува Развојната банка да подготви предлог – одлука за изменување на Одлуката за условите и критериумите за репласирање на средствата од Компензационите фондови.

Согласно ова, се задолжува Министерството за финансии да даде мислење по предлог - одлуката и да го извести Министерството за надворешни работи за донесената одлука, со цел проследување на информација до Амбасадата на Јапонија, а Министерството за надворешни работи да ја извести Амбасадата на Јапонија.

Мерка 13

50 МИЛИОНИ ЕВРА ЕВТИНИ КРЕДИТИ ОД РАЗВОЈНАТА БАНКА НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ПЛАСИРАНИ ПРЕКУ КОМЕРЦИЈАЛНИТЕ БАНКИ ЗА ЗАШТИТА НА ЛИКВИДНОСТА НА КОМПАНИИТЕ

Во рамки на тековниот договор за заем помеѓу Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје и Европската инвестициона банка, се овозможува користење на поволни кредити наменети за мали и средни претпријатија. Примарна цел на оваа кредитна линија е обезбедување на свеж капитал за поддршка на нови проекти, нови вработувања, зголемена ликвидност на стопанството и зголемен извоз. Развојна банка ја пласира оваа кредитна линија преку деловните банки до крајните корисници, односно до мали и средни претпријатија и компании со средна пазарна капитализација.

Во рамки на овој договор, Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје има можност за повлекување на неискористен дел од кредитната линија во износ од околу 50 милиони евра, со ниска каматна стапка, согласно доставени барања од

Влада на Република Северна Македонија

страна на деловните банки. Со цел надминување на проблемите кои произлегуваат од новонастанатата состојба со појава на вирусот COVID-19 кој директно го погодува работењето на малите и средните претпријатија, државата презема мерка со која ќе ја субвенционира каматната стапка на Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје кон Европската инвестициона банка, како и административниот трошок од 0,5% кој Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје ќе го пресметува кон деловните банки преку кои ќе се пласираат средствата од оваа кредитна линија. Со оваа мерка, Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје ќе понуди каматна стапка од 0% на деловните банки кои пак за оваа линија ќе одат со пониски маргини и ќе може за кредитите да нудат каматни стапки од околу 1.5%.

*

*

*

XVI. Се задолжува Министерството за финансии да подготви предлог - одлука за субвенционирање на каматата која произлегува од Финансискиот договор, наменет за финансирање на мали и средни претпријатија и други приоритетни проекти.

XVII. Се задолжува Министерството за Финансии да ја спроведе одлуката и да потпише договор за субвенционирање на каматната стапка помеѓу Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје и Министерството за финансии.

Мерка 14

СЕ ЗАБРАНУВА ОТВОРАЊЕ НА СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА

За време на кризата и се забранува отварање на стечајни постапки.

*

*

*

XVIII. Се задолжува Министерството за економија, во соработка со Централниот регистар на Северна Македонија да врши надзор над спроведување на веќе донесената Уредба и за тоа да ја информира Владата по завршување на вонредната состојба.

Влада на Република Северна Македонија

Мерка 15

ЗАДОЛЖИТЕЛНО КОРИСТЕЊЕ НА ПРВИОТ ДЕЛ ОД ГОДИШНИОТ ОДМОР (ЗА 2020) ГОДИНА, ОДНОСНО ЗАДОЛЖИТЕЛНО ДОИСКОРОСТУВАЊЕ НА ГОДИШНИОТ ОДМОР ОД ЛАНИ - ВО ЈАВНИОТ И ПРИВАТНИОТ СЕКТОР

Да се изготви уредба со која на сите вработени во јавниот и приватниот сектор годишниот одмор од 2019 ќе се искористи до 31 мај 2020 година.

*

*

*

XIX. Се задолжува Министерството за труд и социјална политика, да подготви и во рок од два дена, до Владата да достави предлог – уредба со законска сила за реализирање на мерката број 15.

Мерка 16

ФОРМИРАЊЕ НА СОЛИДАРЕН COVID-19 ФОНД

Да се отвори посебна наменска сметка во Владата за примање на донации од правни и физички лица кои ќе имаат можност и волја да донираат средства кои ќе се користат за помош и поддршка за справување со кризата предизвикана од корона вирусот.

*

*

*

XX. Се задолжува Генералниот секретаријат на Владата на Република Северна Македонија, во соработка со Министерството за финансии да подготви и во рок од два дена до Владата да достави предлог – уредба со законска сила за реализирање на Мерката број 16.

Влада на Република Северна Македонија

Мерка 17

НАМАЛУВАЊЕ НА АВТОРСКИ ХОНОРАРИ

Лицата кои по било кој основ се ангажирани преку авторски хонорари, кои се истовремено некаде вработени ќе им се исплаќа 50% помал хонорар од договорот кој го имаат потпишано. Оваа мерка нема да се применува доколку лицето е невработено и примањата од авторскиот договор му се единствени примања.

XXI. Се задолжува Генералниот секретаријат на Владата на Република Северна Македонија да подготви и во рок од два дена до Владата да достави предлог – уредба со законска сила за реализирање на Мерката број 17, во која ќе биде прецизно дефиниран и најголем апсолутен износ кој може да биде исплатен по овој основ.

*

*

*

XXII. Се задолжува Министерството за труд и социјална политика, да подготви и во рок од два дена до Владата да достави Предлог – уредба со законска сила со која времено се суспендира одредбата за покачување на минималната плата.

XXIII. Се задолжува Министерството за труд и социјална политика, да подготви и во рок од два дена до Владата да достави предлог – уредба со законска сила со која времено се суспендира одредбата за контролата за примена на Законот за субвенционирање на придонесите на плата за април и мај 2020 година.

XXIV. Се задолжува Мила Царовска, заменик на претседателот на Владата на Република Северна Македонија, задолжен за економски прашања и за координација со економските ресори, во соработка со Министерството за труд и социјална политика да ја утврдат потребата за измена на Законот за работни односи, во насока потпишаните договори помеѓу работник и работодавач да се изменат само во делот на износот на платата, а доколку е потребно ова правно да се нормира во уредба со законска сила.

Влада на Република Северна Македонија

XXV. Се задолжуваат сите ресори надлежни за имплементирање на Вторит сет на економски мерки за справување со COVID-19 кризата, на дневна основа, одделно за секоја мерка да одржуваат прес конференции со цел редовно информирање на јавноста за начинот на спроведување на мерките, условите и бенефитот од истите.“

ГЕНЕРАЛЕН СЕКРЕТАР НА ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

д-р Драги Рацковски

ДОСТАВЕНО И ДО:

- сите органи на државната управа
- сите државни институции
- сите јавни претпријатија
- сите акционерски друштва
- Заедницата на единиците на локалната самоуправа
- Стопанските комори

Подготвил: д-р Стефан Волкановски
Контролирал: Љубица Р. Димовска / Ирма Манчева
Согласен: Дејан Јакимовски